

~~akujigiriza Edmi mi o Bugande gye owo
NNOrja mneyamba ababimanyi obulungi ba
minalule~~

WAKAYITA EMYAKA NKAGA.

Olugendo Iw'Abakulu Ababeryeberye mu Buganda.

BAVA E BULAYA:—

Abakulu baffe abasoka okujja mu Buganda bawera batano: —

P.P. Livinhac, Girault, Lourdel, Barbot, ne Frera Amans. Balinnya mu meri ku Iwa Paska, 21 April 1878, naye tibasobola kusitula ku olwo lwe nyiniolwa kibuyaga omungi, ne bava e Marseille (Bufransa) ku luddirira nga 22 April.

Ku Sunday 5 May bagoba e Aden. Ku 30 May mu kizinga Zanzibar. Bamalayo weeks 2 nga bategeka safari yabwe, ne basabala, ne bagoba ku mwalo Bagamoyo. Awo we bamaliriza okutegeka bye bali betaga nga bayambibwa Ba-Holy-Ghost Fathers, be batasobola kwerabira olw'obuyambi bwabwe.

2/ **Safali yabwe:** — Bayimba missa ku Iwa Trinita Omutukirivu (June 16) bakwase Omukama olugendo Iwa bwe, ne basitula ku Iw'ebbaza 17 June. Naye kizibu okwefananyiriza olugendo olwo, anti okuva ku nyanja ennene okutuka ku nyanja Nalubale lugendo Iwa wala ddala, nga tewali makubo. Batambuza bigere, oba kwebagalala ndogoyi. Ebyabwe byonna bya kutikkibwa. Batwala batafuta babiri Yoanna B. ne Ignatio. Ennaku ze balaba tezigambwa. Mwana magga manene, malungu, gano mabira, kuno kwokebwa musana nnakibengeya gwe batamanyidde, kuno kukubibwa nkuba, kutubira mu bitosi, amazzi gabuze, bona batata ne balwala omusujja. Betaga okwerinda abatemu n'ensolo, munnabwe omu n'abafako, olundi engendo zitambuddwa kiro, zino mpaka n'abafuzi enkumu gwe wamma ne gubula asala. Bawérako e Tabora, awo we bayawukanira ne bannabwe abali balaga e Ujiji (Tanganyika); bo ku Iwe 15 November ne bambuka ku Nalubale, gye batuka ku Iwa 30 Dec. 1878.

3/ **Mapera ku nyanja Nalubale:** — E Kagweye (Usukuma) ewa Kaduma, Abakulu ne basoka okulowoza okutumira Kabaka Mutesa nga basindika abantu babwe abamu, bategere oba bakkirizibwa mu Buganda. Naye era P. Lourdel n'asaba okutuka yennyini ne Fr. Amans, balungamye ekkubo lya bannabwe.

Bapangisa eryato ly'Omwami Kaduma, naye eryato eryo nga kkadde nyo, ne bwe batengejja batya, ku Iwe 18 January 1879 kyazira kulissamu kigere, ng'amazzi gayingiddemu dda wonna wonna. Era tebalina kuterebuka ne bagolomola eryato ku ttale, ne baddamu okulizibikira. Ku Iwe bbaraza 20 January ne basabala buggya. Bali 15: Mapera ne Fr. Amans, ab'enkasi 8, abaskari (baserikale) 5. Mu nyanja hamalamu ennaku 28 ddu, era balaba ennaku nyinzi: katono eryato lyabwe lisane wo mu mazzi ng'akikunta akunja dulala, era ne batekwa ate kulirongosa buggya. Abakulu ne balwala omusujja, n'abenkasi nga bagala nakuddayo e Kagweye, anti nga tebakyalina ne kye balya, naye Mapera yalina amanyi mazibu n'abawaliriza beyongere mu maso.

4/ **Mapera agoba e Ntebbe:** — Awo Mapera n'cgoba mu Kigungu, mu mwalo Kyettaie, kumpi n'akabira akayitibwa Kyesanja, mu maso ge kyallo Bukiberu okumpi n'akabira nga waliwo ebbanda (kigango lye bazimbira abatambuze ne basulamu ennaku bbiri. Ne basabala buggya nate, mpozi nga bagenderera okugoba e Mutungo okumpi ne Kibuga. Naye bwe balaba ng'eryato terikyasobola kubatwala bulungi, ne bagoba amangu ago e Kaweta, kumpi ne Bugonga. Awo eryato ne lyononekera ddala, era nga liweddeyo enkeka (okwanilukuka empero n'amabasi) nga terikyasobola n'akuddabirizika. Kale Abakulu ne bategerera ddala nga Katonda yekka y'Abakumye n'abawonya enyanja.

(Ebyo byategezebwa Mikaeli Mulungi ne Daudi Mugwanya, era ne Matayo Kikojjo eyali omwami we Buganda mu 1879.)

(Bya kwongerwako) R. L.

[PP 18-19
Kirara]